

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1937.

No. 178. — Štev. 178.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 9, 1942 — SREDA, 9. SEPTEMBRA, 1942

VOLUME L — LETNIK L.

KA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2C 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvezili sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

DRUGA FRONTA SE BLIŽA

MINISTR. PREDSEDNIK WINSTON CHURCHILL JE VČERAJ V POSLANSKI ZBORNICI PODAL ZELO UGODNO SLIKO O SPLOŠNEM VOJNEM POLOŽAJU TER REKEL, DA BO RUSIJA OD SVOJIH ZAVEZNIC DOBILA POPOLNO POMOČ NA NJENEM OGROŽENEM LEVEM KRILU NA KAVKAZU.

Zelo optimistično je razpravljal o položaju z ozirom na drugo fronto ter rekel, da je bil napad na Dieppe samo nekaka priprava na velike vojne operacije v zapadni Evropi.

Pri tem je tudi izdal tajnost, da so bili izdelani natančni vojni načrti, ko sta bila 10 dni v Londonu šef ameriškega generalnega štaba general George C. Marshall in admiral Ernest W. King. Ameriški in angleški vojaški predstavniki so na teh konferencah razpravljali o vseh frontah.

POSEBNO VAŽNO JE CHURCHILLOVO ZATREDILO, DA BODO ZAPADNI ZAVEZNIKI PRIŠLI RUSIJI NA POMOČ, KAR NAJHITREJŠE MOGOČE, NE OZIRAJE SE NA ŽRTVE IN IZGUBE.

Bojne fronte je Churchill pojasnil naslednje:

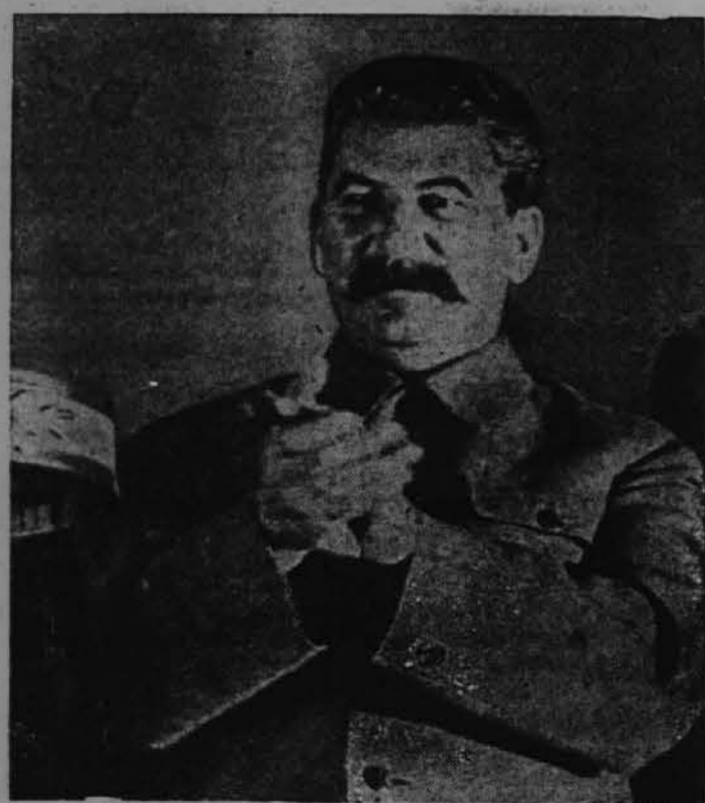
EGIPT: Predno je bil vstavljen feldmaršal Erwin Rommel 75 milj pred Aleksandrijo, so Angleži izgnali 80.000 vojakov, nato pa je bila armada reorganizirana in zelo ojačena, tako da sedaj stanovitno potiska osiško armado nazaj in ji prizadeva težke izgube.

Churchill je rekel, da so ameriški parniki, katere je predsednik Roosevelt dal na razpolago Chudhillu, okoli Afrike prepeljali do 50.000 vojakov in velike množine vojnega materijala v Egipt, tako da ima zavezniška armada v Egiptu 12 divizij.

IRAN IN IRAK: Angleška deseta armada pod poveljstvom generala sira Henryja Maitlanda Wilsona naglo dobiva ojačenja, tako da bo mogla znatno pomagati Rusom na Kavkazu in bo tudi branila Perzijo.

RUSKA FRONTO: Churchill je bil v Moskvi in je imel več razgovorov s Stalinom v namenu, da z njim pride v bližnje prijateljske odnose, kot s predsednikom Rooseveltom.

Churchill razpravlja o Josipu Stalinu

Josip Stalin — veliki mož Rusije

“Stalin je mož neizčrpeljive sile,” je rekel Churchill, “mož odkritega in naravnost drznega govorjenja. Predvsem pa je Stalin mož velike šegavosti, ki je tako zelo važna za vse može pri vseh narodih in še posebno za velike može in velike voditelje. Mislim, da sem mu pustil občutek, da smo mi dobri in zvesti tovariši v vojni. Toda to bodo dokazala dejstva, ne pa besede

ZRAČNA FRONTO: Zavezniški postajajo v zraku vedno močnejši in že imajo v zraku nadvlado nad Nemci.

VOJNA NA MORJU: Nemške podmornice sicer potaplajo mnogo zavezniških ladij, toda v tem oziru se je položaj zadnje tri mesece mnogo izboljšal. Pred vsem, pa zavezniški zgrade več ladij, kot pa jih osiške sile potopijo.

Iz Bele hiše v Washingtonu je bilo naznanjeno, da je v juliju odpotevalo v London več vojaških strokovnjakov in svetovalcev predsednika Roosevelta in so imeli 10 dni važne razgovore s Churchillom in angleškimi visokimi armadnimi častniki. (Nadaljevanje na 2 strani)

Kruto ravnanje Italijanov z vaščani Velikega Lipoglava

V hribu nad vasjo Lipoglav (obč. Dobrunje) se je v zadnjih mesecih večkrat pojavil manjši oddelek partizanov. Dne 24. marca t. l. se je naenkrat pojavilo v Lipoglavu in sosednjih vaseh italijansko vojaštvo. Brez povoda so začeli požigati, ropati in streljati.

Izvirno poročilo JIC.

V Sp. Lipoglavu, kjer je 11 gospodarjev, so tri kmetije popolnoma požgane in uničene, odpeljali pa so Italijani vso hrano, živež, kokoši, prašiče, itd.

V Brezju sta dva posestnika popolnoma uničena in hiše požgane.

V Št. Pavlu so vse hiše uničene.

Najhujiši pa so Italijani gospodarili nad vasjo Vel. Lipoglav. V tej vasi so zaprli vse moške in ženske v klet župnišča in jim zagrozili, da bodo župnišče podminirali in zažgali.

Tri čisto nedolžne domačine so na licu mesta ustrelili: Trontelja Antona, občinskega odbornika, Predaliča Miho in cestarja Zupančiča Jakoba. Dočim so bili moški in ženske zaprti v župnijski kleti, pa so Italijani vas popolnoma izropali, odpeljali prav ves živež in požgali hiše in gospodarska poslopja. V nekem hlevu je pogorelo celo 5 glav goveje živine.

Popolnoma je uničeno posestvo Zupančiča, ki je pogorelo z vsemi gospodarskimi poslopi. Ko se je vse to dogajalo, so bili prebivalci v velikem strahu zaprti v župnijski kleti. Tolažil jih je domači župnik in ko je videl, da položaj postaja brezupen, je stopil k italijanskemu komandantu in mu rekel: “Vsi prebivalci so nedolžni, pustite jih v miru, če pa se hočete maščevati, ustrelite mene, pustite pa moje uboge ljudi. Vojaki so se v odgovor si volasemu župniku smejali, končno pa so vaščane le izpustili. Bili so 1 dan in eno noč zaprti v kleti.

Prebivalci navedenih vasi nimajo sedaj niti strehe, niti hrane, niti semena za setev, četudi nič niso storili nikomur.

Ukrepi proti jugoslovanskim rodoljubom

Nemški radio je javil, da so začeli italijanske oblasti z novim pritiskom na jugoslovanske domoljube. V Ljubljani so odredili konfiskacijo imetja vseh onih, ki pripadajo upornikom. Zaplenjeno imetje bo razdeljeno rodbinam častnikov Pavličičeve vojske, pa dli h v bojih z upornimi Jugoslavnimi. (Poročilo Jugosl. Information Center)

Laval prepovedal tiskanje vesti o papeževem protestu

ONA poročila iz Berna, da je francoski premier Laval naročil vichyskemu tisku, naj ne omenja na noben način vaticankega protesta maršalu Petainu glede deportacije židov iz nezasedene Francije. Istočasno je policija v Toulousu odredila vse potrebno, da se prepreči ponovna pridiga tamšnjega nadškofa, ki je ožigonal vichyski režim zaradi anti-semitične politike.

Poročja Jugoslav Information Center, New York

Iz Jugoslavije

V zadnjih par dneh je izvršila osma guerilska brigada iz Krajine celo vrsto lopo uspešnih podjetij, katere je zaključila z zavzetjem mestec Vrhovina in Sitnice. Boji so bili zelo hudi.

Samo pri mostu v Vrhovinah je bilo ubitih 150 ustaških vojakov in častnikov. — Močni nemški in ustaški oddelki so začeli prodirati iz Banjaluke v smeri proti Mrkonjić-gradu. Deset fašističnih letal je bombardiralo dne 26. avgusta ves dan postojanke osme napadalne brigade iz Krajine. Ker so se guerile dobro komufilirali in pravočasno ukopali, so imeli vsega skupaj le 3 mrtve in 4 ranjene.

Moštvo osme brigade je naložilo na sovražnika v bližini Sitnice ter je po hudem spopadu prisililo fašiste, da se umaknejo. Na bojnem polju je obležalo 50 nemških in ustaških vojakov. Dva nemška tanka sta bila ujeta in eno bombno letalo uplenjeno.

Fruškogorski guerilski oddelki uspešno ovirajo okupatorje pri odnašanju žetve v Sremu. V začetku avgusta je krdelo gerilcev prodrlo v predmestja Zemuna, ter se šele po uspešni izvrstitvi svoje naloge zopet vrnilo v svojo bazo.

Laška strahovlada v Črni gori

ICN poročila iz Moskve dne 2. septembra, da je radio postaja “Svobodna Jugoslavija” oddala sledeče uradno poročilo vrhovnega poveljstva guerilske in prostovoljske armade z dne 31. avgusta o laških zločinih v Črni gori:

Lahi in njihovi pomagači so zavladovali v vsej Črni gori z nezasišanim terorjem.

Med 15. junijem in 15. julijem so ustrelili preko 300 mož v vaseh Piperu, Kueu in Leskopolu, ter v mestu Podgorica. Pred par dnevi so tam zopet ustrelili 70 guerilcev.

Vrhovno poveljstvo hrvaških guerilcev poročila, da so čete iz Korduna zasedle Pesarovo in da se zdaj bore 20 kilometrov južno od Zagreba. Zaplenili so mnogo vojnega materijala.

Laška ofenziva v odseku Imotski - Duvno in pri Livnu

Pred par dnevi so začeli močni oddelki laške armade ofenzivo v odseku Imotski - Duvno in pri Livnu. Po srditih bojih v ozemlju Imotskega in Duvna so guerile porazili sovražnika in ga vrgli nazaj v smeri proti Mostarju. Najhujiši boji so bili med 20. in 22. avgustom v okraju Arganostudenc-Imotski, kjer so laški fašisti doživeli hud poraz kljub temu, da so izvedli svoje napade s tanki, topništvom in letali.

SELITEV LITVINSKIH NEMCEV

Nemci, živeči v baltičkih državah, so bili za časa ruske okupacije teh deželice po Rusiji, preseljeni v po nacijah zasledene kraje na Poljsko, a zdaj jih nameravajo Nemci preseliti nazaj v baltičske kraje. To namero je objavil list “Kauener Zeitung”, kateri izhaja v bivšem glavnem mestu Lituanije.

List zaeno z objavo načrta zopetnega naseljenja Nemcev v baltičskih državah hiti zagotavljati litvinsko prebivalstvo, da ni v tem nobene nevarnosti za zanje, ker se bo baltičske Nemce naselilo na posestva brez gospodarjev, kar pomeni židovska posestva.

“Svenska Dagbladet” pa poročila, da je verjetno, da se bo odvezlo posestva Poljakom, ker prišla so že poročila, da so naciji aretirali več poljskih posestnikov v okrožju Vilne, kar pomeni razlastitev, ki je morda začetek novega zaseganja posesti v prid Nemcem.

List Kauener Zeitung pa po drugi strani napada “elemente”, ki razširjajo razburiljive vesti, da bi s tem zaustavljali ekonomsko rekonstrukcijo Lituanije. — (ONA)

Naciji morda vzamejo Američane kot talce

Vesti iz Londona se glasi, da je nemško kontrolirani pariški radio te dni namignil, da bodo Nemci znabitvi vzeli ameriške in britske državljane kot talce v maščevanje za bombardiranje civilnega prebivalstva v zasedenem ozemlju po zavezniških letalcih.

Novo tovarne za topitev pločevine

Direktor George Sutherland je naznanil, da bo zgrajenih 17 novih tovarn, v katerih se bo topilo nabrane zaloge kositr, katerega prihranijo za vojno industrijo gospodinj, ter drugi zbiratelji raznih kovin. Stiri tovarne bodo dogotovljene že koncem tega leta.

Ena taka tovarna bo zgrajena v okraju Queens, New York. Dosedaj je za newyorško okolico to delo vršila Metal in Themit Corp. v Cateretu, N. J.

Newyorški župan je pred nedolgo dejal, da se bo jemalo kositerne kante neglede nato, če so pravilno prirerjene za odčudenje ali ne, okrajni direktor Sutherland pa je ponovno poudaril, da je potrebno, da se v krajih izven New Yorka kositerne škatlje očisti in stisne skupaj, ker sedanje tovarne, ki nanovo pretapljajo nabran kositer nimajo dovolj pripravne delavcev, da bi mogli prevzeti to delo. Priporočljivo je, da se povsod primerno očisti in odpre ter stisne izpraznjene konzervne škatlje preden se iste odda za vojne potrebe. To je patriotična naloga slednje gospodinjne v Ameriki.

Dajte danes, ako ne, vsaj jutri — ampak ne odlašajte.

Frontalni napad na Stalingrad

Nemci so včeraj s tanki, infanterijo in aeroplani izvedli frontalni napad na Stalingrad in s tem prisilili Ruse, da so se umaknili v novo obrambno črto.

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva, ki je bilo izdano opolnoči, priznava, da so nemške oklopne divizije vdrle v rusko obrambno črto pri Novorosišk ob Črnem morju. Nemci trdijo, da so Novorosišk že zavzeli, da pa se bijejo še vroči boji okoli velike vojne luke. Rusi so z močnim artilerijskim ognjem vstavili nemški frontalni napad na Stalingrad in ubili 3000 nemških vojakov. Na vseh drugih krajih okoli Stalingrada so bili Nemci vstavljeni. Zapadno od Stalingrada so Nemci izgubili 19 tankov, 13 topov, veliko število pušk in več tisoč vojakov.

Pred Novorosišk so Nemci poslali deveto rumunsko kavalerijsko divizijo, ki je nadomestila peto divizijo, katero so ruski mornarji prejšnji teden uničili.

Italijanska Stefani časniškarska agencija naznanja, da je rusko vojno brodovje odplulo iz Novorosiška, predno je mesto padlo, in da sedaj križari okoli Batuma, pod poveljstvom admirala Oktjabrskoga, ki je za obrambo Sebastopola prejel visoko odlikovanje.

Osišče v novi kupčiji

Poročilo iz Berna pravi, da bo na Dunaju okrog 15. septembra konferenca osiščnih komisij, ki bodo mešetarile glede rumunsko-madžarskega spora v zadevi Transilvanije. Italijansko-nemška komisija, ki je obiskala Transilvanijo to poletje, je dokončala svoje delo in poslala tozadevno poročilo v Rim in Berlin.

Neutrlni krogi so mnenja, da če se vrši nameravana konferenca ali pa ne, bo vseeno storjena v tem pogledu odločba, ki pa najbrž ne bo ugajala niti Rumuncem niti Mađžarom, zakaj Nemčija ne bo prepustila cele Transilvanije Rumunski niti Mađžarski.

Protirežimska propaganda na Mađžarskem

Poročilo agencije ONA se glasi, da je list “Pester Lloyd” iz Budimpešte pred kratkim prinesel uradno objavo, da okrog 24 radijskih postaj skuša sejati nesoglasje v mađžarski državi.

To javno obtožbo je izrekel minister za propagando, Stefan Antal, ko je imel govor v Debreczenu, kjer je poudaril, da te postaje skušajo pridobiti ogrske delavce za vstajo proti režimu.

Minister je namignil, da se bo podvzelo drastično akcijo proti tem mađžarskim radijskim postajam, ker “obramba proti taki propagandi mora biti radikalna, kajti narod ne more in ne sme trpeti napadov na narodno složnost v interesu posameznikov.”

Dalje je minister dejal, da so mađžarski vojni problemi taki, da zahtevajo določno začrtano propagando, ki stremi za tem, da ima enakomerno kontrolo nad ljudskim mnenjem. “Propaganda je potrebna,” je poudaril, “ker se mora ljudstvo pripraviti o političnih faktih in resnici.”

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Bakar, President; Ignac Hudec, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list in Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

PREDSEDNIKOVA POSLANICA

Predsednik Roosevelt je zopet enkrat s čudovito jasnostjo in z velikim povdankom obrazložil inflacijski problem in podal načela, ki naj bi ta problem ugodno rešila.

V svoji sedanji poslanici na kongres je pravzaprav ponovil, kar je napovedal v svoji poslanici 27. aprila. Tedaj je rekel: “Naš življenjski standard mora priti do li.” Sedaj pa pravi, da bo tako z ozirom na farmerja kot na delavca njegova politika, da obdrži življenjski standard navzlic velikanskim vojnim zahtevam na enaki višini z najvišjim standardom.

Povdarjajoč, da inflacije ni mogoče preprečiti, ako bodo cene živih in delavske plače rastle, je naprosil kongres, da uravna “cene življenja.”

Ceno življenjskih potrebščin spravlja v najtesnejšo zvezo s plačami in pri tem pravi:

“Ob istem času, ko so uravnane poljedeljske cene, morejo biti tudi urejene plače. In to bom jaz napravil.” Kaj misli napraviti, je pojasnil z naslednjimi besedami: “Plače v nekaterih poglavitnih industrijah so bile uravnane na podlagi sedanjih življenjskih izdatkov.” Pri tem je najbrže mislil na “Little Steel”, kateri je National War Labor Board razsodil, da so delavci opravičeni do višjih plač z ozirom na življenjske stroške, ki so narasli od 1. januarja, 1941. In to njegovo namero potrjujejo še mnogo bolj naslednje njegove besede: “Ako bodo življenjski stroški še dalje rastli, kot sedaj, tedaj bodo delavci, zlasti v nižjih vrstah, imeli pravico, da so jim zvišane njihove plače.”

S tem zahteva predsednik sorazmerne cene za poljske pridelke in jim dovoljuje višje cene, ako so delavske plače višje. Delavec naj ima zaslužek, ki mu jamči najvišji dosežani življenjski standard.

Po njegovih izjavah je mogoče sklepati, da naj se cene poljskim pridelkom zvišajo, ako so povišane delavske plače, in obratno, delavcem se naj povišajo plače, ako so poljski pridelki dražji. Pri tem pa mora nastati, kot nas učil logika, takoimenovani circulus viciosus—napačen krog, katerega se se hoče predsednik izogniti s tem, da bo sam, kot vrhovni armadni poveljnik in predsednik s predsedniškim odlokom uravnal cene živih in delavske plače.

Kongresu je zagrozil, da bo sam vse to uravnal, ako kongres v tem ničesar ne odloči. Poslužil se bo oblasti, ki mu je kot predsedniku v vojnem času podeljena. Njegova najvišja naloga je, da stori vse, da bo dobljena končna zmaga in za to je odgovoren narodu. Zato je rekel: “In to bom jaz naredil.”

Preveč pa se drži demokratskih načel, da bi kar brez dovoljenja kongresa kaj storil sam na svojo roko, zato je kongresu dal zadnjo priložnost, da do 1. oktobra uveljavi potrebne postave.

In ker se neče pokazati kot kak diktator, pravi:

“Ko bo zmaga dobljena, bo oblast, po kateri delam, avtomatično vrnjena narodu — ki mu pripada.”

DRUGA FRONTA SE BLIŽA ... (Nadaljevanje)

“Na teh konferencah,” pravi obvestilo, “je bilo natančno razpravljano o celem vojnem položaju in z odobrenjem predsednika je prišlo do več odločitev glede vojnih operacij.”

Ker je predsednik Roosevelt v svojem govoru na Delavski dan naznanil, da so v teku velike vojaške priprave in je tudi namignil, da bo v kratkem pričeta druga fronta ter da bo Hitlerjeva vojaška sila zdrobljena na evropskih bojiščih, je iz tega mogoče povzeti, da bo druga fronta prej odprta, kot pa se splošno pričakuje.

Svoboda do dela, svoboda vere, svoboda od bojazni, svoboda od bede, svoboda govora, svoboda volitve — SVOBODA ZA VSE, — zajamčiti si jo! In zastavej podpirajte vlado tudi s tem, da HEDNO kupujete VOJNE HRANILNE BONDE.

OGLASUJTE V “GLAS NARODA”

IZJAVE PROF. DR. FURLANA

(JIC.) — Novinarske konference, na kateri je bila objavljena vest o smrtni obsodbi prof. Furlana, so se udeležili zastopniki največjih ameriških listov in agencij. Pristni so bili dopisniki “World Telegram”, “New York Sun”, “New York Post”, “Journal American”, “New York Times”, “Herald Tribune”, “P. M.”, “Daily Mirror”, Associated Press itd. V teku konference so prisotni stajali prof. Furlanu najrazličnejša vprašanja, in njegove odgovore objavili potem v svojih listih. Glavne točke razgovora posnemamo v naslednjem:

“Zapustil sem Jugoslavijo 24. marca, ko je prejšnja vlada kapitulirala pred Hitlerjem. Nisem hotel živeti v deželi, ki postane sodelavec in skrivne nacifašističnih zločinov in hotel sem nadaljevati borbo proti sovražnikom človeštva na strani zaveznikov. Revolucije v Jugoslaviji nisem predvideval, in sem se bal, da se bo Jugoslavija spremenila v drug Vichy. Če bi bil kolkaj računal z revolucijo, bi bil seveda ostal v zemlji. Tako me je revolucija presenetila že daleč od domovine in preden sem sploh mogel misliti na povratek, je bilo že vse pri kraju. Moj položaj je bil še posebno otežkočen, ker sem zapustil Jugoslavijo pod drugim imenom in s potvorjenim potnim listom in sem šel v Jeruzalem od naše revolucionarne vlade prejel pristni potni list s svojim imenom.”

“Zločina, ki mi ga pripisuje italijansko vojno sodišče, nisem mogel zagrešiti, ker sam bil odsoten iz domovine. A dejanje, katerega me obtožujejo, ne samo, da ni zločin, marveč čast in odlikovanje. Kaj je kupa od borbe za svobodo? Biti član fronte, katere se bori proti osvoboditelju in ognjetovalcu, je privilegij, in zmaga te fronte bom posvetil vse svoje sile v bodočnosti, kakor sem jih v preteklosti borbi proti fašizmu, in sicer vsakemu fašizmu, v katerikoli obliki in pri kateremkoli narodu.”

“Brez dvoma upajo, da me nekega dne dobijo v svoje roke. Če se jim to posreči, bom umrl z zavestjo, da sem izpolnil svojo dolžnost in padel za svobodo svojega naroda, kakor oni brezštevilni tisoči, ki se dan za dnevom borijo proti tiraniji in ginevajo za boljše bodočnost Jugoslavije in človeštva.”

“Usoda moje osebe, mojega telesa, ni važna. Važna je pa stvar, ki mora zmagati, važna usoda generacij, ki pridejo za nami in katerim hočemo pripraviti boljše bodočnost. Osebnost se niti najmanj ne bojim, nisem zaprosil za orožni list, niti za kako posebno policijsko zaščito. Menim, da je vse to nepotrebno, in da je policijska služba v tej deželi odlično organizirana.”

ŽENITNA PONUDBA
Hrvatska vdova, brez otrok, srednje starosti, in nekaj premoženjem, bi se rada seznanila s Hrvatom ali Slovencem srednjih let — in mora imeti tudi nekaj gotovine. Pišite na: Vdova, c. of Glas Naroda, 216 W. 18th Street, New York.

“Kakšen vik in krik so Italijani zagnali zaradi procesa proti saboterjem. Trdili so, da v demokratičnih ni jamstev objektivnega sodnega postopka, da je Roosevelt odpravil habeas corpus itd. Moja obsodba je primer tega, kar se v fašističnih državah dogaja dan za dnem, samo s to razliko, da tam sodbe tudi izvršijo. Stevilo naših žrtv je strahotno. Te žrtve doprinašajo vsi sloji naroda, odpor je prišel direktno iz narodnih mas samih, pritisk od spodaj je organiziral akcijo.”

“Smešno je govoriti o nemški okupaciji Italije. Pristnost nemških čet v Italiji je samo izraz ozkega vojnega sodelovanja. Po številu je moč nemških, napram italijanskim četam tako majhna, da bi jih italijanska armada lahko v par urah vrgla v morje, če bi hotela. Kakšno pa naj 200.000 nemških čet drži v šahu več milijonov adlično opremljene italijanske vojske?”

“Sploh se italijanski vojni napor in borbene sposobnosti italijanske armade v zavezniškem tisku zelo podcenjujejo. Jaz osebno se s tem nikakor ne strinjam, in tako omalovaževanje ni ikakor ne u streza resnici. Dobro poznam italijansko vojsko in vem, da razpolaga s izvrstnim kadrom oficirjev in mošta. Italijanske tehnične čete pripadajo najboljšim v Evropi, prav tako Alpini in Bersaglieri. Posebno odklanjam smešenje italijanskih vojnih in borbennih sposobnosti in vse anekdote, ki se širijo v tem oziru. Mislim, da je za čim prejšnjo zmago podcenjevanje in omalovaževanje nasprotnika najbolj škodljiva stvar.”

“Da obstojijo nasprotstva med Nemci in Italijani in da se obe armade ne razumeta posebno dobro, je povsem naravno. To se dogaja tudi pri drugih armadah in mislim, da mi ni treba o tem govoriti. Tudi med prvo svetovno vojno je bil odnos med avstroogrsko in nemško armado napet, a vendar je zavezništvo obstajalo štiri leta. Mislim, da se bo v tej vojni ponovilo isto kakor v prvi vojni, namreč, da bodo Italijani položili orožje en mesec prej nego Nemci, kakor so ga Avstrijci leta 1918. Vzroki

JERRY KOPPEL in njegov asistent na ploščah
Terezinski Polje
Na planišah—vatek Sov. M 678
in DEQUESSNE UNIVERSITY
TAMBURICA — 44. M 571
Za toš. cenik in cene pišč se obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
443 West 42nd Street, New York

pa so seveda povsem različni: avstroogrski zlom je bil posledica upora slovanskih narodov, italijanskega pa bo pripisati večji politični inteligenci Italijanov. Ti bodo razumeli mnogo pred Nemci, in nekateri razumejo to že sedaj, da so stali na napačnega konja

“Na morem razumeti, kako se vedno znova širi trditve, da je ves italijanski narod prisiljen k vojni in da je 44 milijonov Italijanov v resnici na strani zaveznikov. Samo ozka plast izkoriščevalcev, jih drži zaslužajene in jim brani, da bi se borili na naši strani. To vse ni res. Le pogledimo italijanske vojaške uspehe. Danes vojno dijoo bomo narodi, ves narod je organiziran in vojujoča se armada je samo njen eksponent. Toda če bi bil v resnici ves italijanski narod na strani zaveznikov, zakaj niso naredili revolucije? Če je bilo mogoče vreči vlado v Jugoslaviji, ki je bila v strateško neprimerno slabšem položaju nego Italija, zakaj ne bi bilo to mogoče v Italiji, ki je trikrat večja od Jugoslavije in tehnično neprimerno boljše oborožena? In italijanska meja napram Nemčiji je sploh nezavzeta. A Italijani so bili prav tako kakor Nemci pripricani, da Amerika ne bo stopila v vojno in da jim bo mogoče nadaljevati politično lablkih zmag in teritorialnih pridobitev.

“Ves narod v Jugoslaviji pričakuje nestrpno otvoritev druge fronte. To bi bila edina učinkovita pomoč borcem za svobodo. Udarne sile teh bi se neprimerno pomnožile in ojačile, in sprožila bi se lavina, ki bi pomandrala sovražnika. Naš narod je prepričan, da bo druga fronta tvorjena takoj, in opozarjati moram na nevarnost, ki bi znale nastopiti, če bi se predolgo odlašalo in propustilo borec za svobodo samim sebi. Vsaki dan odlasaka pomeni več žrtv, ne samo onih, ki se že danes v naši domovini borijo, marveč več žrtv na strani zavezniških armad, ki bodo izvedle invazijo.”

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krašna

Ruski vojni relief

Pred časom smo poleg drugih Jugoslovanov tudi mi Slovenci v New Yorku in okolici prevzeli nalogo, da nekaj zberemo za Ruski vojni relief, da tako nekoliko doprinesemo k nameravanemu 6 milijonov-dolarskemu skladu, katerega se zdaj zbira v pomoč Rusiji.

Kakor je razvidno iz poročil v raznih naših listih, se naši ljudje po drugih krajih in nasebinah zelo dobro odzivajo v tem oziru in tudi mi tukaj smo nekaj storili, kljub temu bi bilo priporočljivo, da se potrudimo razprodati knjizice, ki jih imamo še pri društvih v ta namen.

Na seji Združenih društev, 4. septembra, sem poročala koliko smo doslej nabrali in oddali in to hočem tudi tukaj navesti v skupni vsoti, ker posamezne vsote bodo objavljene, ko bo vse skupaj zbrano in oddano. Meni se je izročilo dozdaj \$141.85 in Mr. Ovetkovič od društva “Slovenija”, S. N. P. J., je sam nesel na glavni urad \$36.00, zakar mi je pozneje izročil potrdilo, torej smo dosedaj prispevali skupno — \$177.85. Nekatera društva imajo še knjizice, ker žele razprodati vse znamke, druga pa so vrnila knjizice čeloma, napoli ali docela razprodane.

Jaz sem bila tudi vprašana, da pomagam pregledati knjige Jugoslovanskega odbora za ruski vojni relief in sem ob tej priliki videla, da so drugi Jugoslovani prispevali dozdaj lepo skupno vsoto v to svrho in zato bi se spodobilo tudi nam, da še kaj storimo v ta namen. Kdor koli ima namen kaj darovati za rusko pomoč, naj to stori, če le mogoče, skozi naša Združena društva, da bodemo na ta način imeli skupen kredit v tem oziru, kot ga imajo ostali Jugoslovani. Če darujemo posamezno, ne ve nihče, da je daroval Slovenec, kot tak. Ker pa želimo, da Rusi vedo, da smo tudi mi pripravljene jim pomagati v tem težkem času njihove borbe proti sovražnikom slovanstva, moramo gledati na to, da kar damo njim v pomoč, damo izrečno, kot Slovenci. To velja za naše newyorško okrožje, ker imamo Jugoslovani tukaj ustanovljen poseben odbor za rusko vojno pomoč.

Skupna priredba Združenih društev

Združena društva so najela dvorano za skupno priredbo, ki se bo vršila v Arlington Halli, dne 17. januarja, 1943. Želeti bi bilo, da posamezna društva to upoštevajo in ne prirejajo svojih veselje istočasno. Našim

“SPANISH IN 30 LESSONS” — Španski v 30-ih urah. — Špansko-angliski slovar. — Španski jezik. — Ispiral jo je R. D. I. Cortina.
Ta knjiga je popolna in prav nič prikrasana. Od prve do zadnje strani je popolnoma lista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker smo se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.
Potrdite pripravo stopenjalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španskega jezika.
To praktično učenje ima kar najmanj nemanjivih in zapletenih slovničnih pravil ter vas učiti brati, govoriti in razumeti španskega.
Corintovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslanstva in eksportne tvrdke po celem svetu. Je praktična, pripravo in uspešno.
Prodanih je bilo že nad 2,000,000 Cortinovih knjig.
Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.—

zunanji prijateljem pa s tem naznanjamo, da jih čaka v januarju en popokan in večer lepega užitka. In ker bo sel pribitek te veselice v tako koristen namen, kot je odrešitev Primorcev izpod laškega jarma po tej vojni, bomo imeli mnogo naših jugoslovanskih bratov med nami, posebno onih iz Dalmacije, Istre in drugih po Italijanih zasedenih krajev.

Delo za osvobojenje naših manjšin

V New Yorku se je organiziral, kot sem že enkrat poročala, odbor, ki je pričel delovati na tem, da se prične podvzemanje korake za osvobojenje slovenskih in hrvatskih manjšin izpod laške pete. Na zadnji seji je bilo zaključeno, da stopi naša tukašnja organizacija v stik s slično organizacijo naših Primorcev v Clevelandu, da bode naše delo čim skupnejše. O tej stvari povem kaj več svojih misli ob prvi priliki.

“Block Party” za prodajo bondov

Kot bo ta teden še podrobneje poročamo, se bo vršil nekakšen ulični shod dne 20. septembra pred večer in sicer na East 72nd Street, med First in York Avenues. To bo del septemberske kampanje z a prodajo bondov in znamk in bomo ob tej priliki Slovenci ozir. Jugoslovani nastopili skupno z brati Čehi. Naproseni smo, da pridemo v narodnih nošah, da bo “party” bolj pestr, kdor pa nima noše, naj pride vseeno. Prodajalo se bo seveda bonde, ker je vsa stvar pod pokroviteljstvom Zakladniškega urada, ki želi, da se dobro odzovemo. Ker bodo snemali slike te ulične priredbe glejmo, da bo dovolj naših noš v reprezentaciji. V petek naj pridejo vsi, ki se žele udeležiti te priredbe v narodnih nošah, na sejo v Slovenski dom v Brooklynu. Seja bo ob osmih zvečer, 11. septembra.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37.800 Premoženje \$5,000,000

ŠOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hoteli dobro sebi in svojim dragim, navzaj se pri najboljši, poslovi in nadejalni podporni organizaciji, **KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE**, kjer se lahko zavarujete za smrtino, razne poškodbe, operacije, proti bolnici in anemioziteti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 68. leta; stroške pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate stanje dobo od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se bližate ali želite in mogoče in bogate katoliške podperne organizacije, potrdite se in pristopiti takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev

K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE SHOP

Special man! professor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlaga za mehansko znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popisuje in v slikah prikazuje temeljna dela mehanike. Razložil vse ustanko, kar mora snati najboljši mehanik; pojasnjuje uporabo vankuj stroja, orodja in meril. Poneli vas, kako je treba vporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1060 slik in tab. 570 strani, trdo vezana knjiga stane samo \$1.98

Narodite pri:

KNJIGARNI Glas Naroda
216 West 18th Street New York

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILA TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Kanado je prevzel nov val optimizma

V Ottawi prevladuje mnenje, da je od drznega napada na Dieppe, katerega so vprizorili in izvedli v glavnem kanadski vojaki, prešril vsa dežela svojih vrstnih ponos in nov optimizem, katerega ljudstvo izraža v splošnem naziranju glede poteka in končnega izida vojne.

Ljudje, ki so se pred kratkim stokali, da produkcija zaostaja, se zdaj izražajo, ki se izvajajo nad nemškimi industrijskimi kraji, so vse bolj in bolj izjavljani s pomočjo kanadskih letalcev.

Izjavljani so že tudi načrti, po katerih bodo Kanadčani v Angliji imeli svoje lastne letalske skadronce, ki bodo vršili važno vlogo v bližajoči se zračni vojni, ki se napravlja za dežele osi.

Vlada je s kontroliranjem cen pripomogla, da je ljudstvo prišlo zadovoljno z načinom izvajanja vojnega gospodarstva v vseh ozirih. Novi davki so nekoliko visoki, to je res, ali ljudje spoznavajo, da je treba z nogo kupiti in doseči požrtvovanjem družabnih plasti.

Pobiranje novih davkov se je pričelo s prošlim tednom in sicer se je s tem pričelo direktno pobiranje davkov od plač. Vsak samski človek, ki ima več kot \$660 dohodkov na leto, bo moral plačati dohodninski davek. Vs delodajalec so obvezani, da odštejejo od vsake tedenske plače vsoto, ki je določena po novi postavi za davke. Ako delavec zasluži \$50 na teden, bo od zdaj naprej dobil v plačilni kuverti samo \$37,26, drugo bo slo za davke, seveda bo \$3,60 od zasežene vsote vloženi kot prihranki, kateri bodo vsakemu posameznemu delavcu vrnjeni v gotovih razdobjih po vojni.

Do zdaj se je pripetil en slučaj, da so delavci izostali od dela, ko je bilo naznanjeno, kako se bo odtrgavalo od plač za davke, ko pa je bila stvar pojasnjena, so se delavci vrnili na delo. V ustejo je Kanadčanom tudi to, da bodo kmalu morali tudi Američani slediti temu načinu obdavčenja in tako bomo vsi skupaj v istem čolnu veslali naprej proti zmagi.

Vojna industrija za okrožje Kirkland Lake

Roeve R. J. Carter je ob priliki zborovanja okrožnega sveta dejal, da se deluje na tem, da dobi severni del Kanade in posebej okolica Kirkland Lake vojno industrijo, da se s tem prepreči preveliko izseljevanje delavskih družin. Obenem je pojasnil, da je bilo stališče Councila napačno tolmacheno po nekaterih listih, ker resnica je, da se je do zdaj storilo vse, kar je bilo mogoča, glede pravilnega tolmachenja rudarskega položaja napram ljudstvu samemu, kot napram vladnim uradom, na katere se pritiska, da poskrbe za razširjenje vojne industrije v severne predel države.

Rezolucija, zahtevajoče odprtje vojnih industrij na severu, so bile poslane odboru severnih rudarskih občin in okrožij in parlamentu v Ottawi, ob priliki zborovanja županov v glavnem mestu.

Carter je tudi dejal, da mu je bilo v Ottawi povedano, da vlada ne bo vzpostavila same industrije v nobenem središču, pač pa bo šla na roko obstoječim industrijam, ako bo nudeno sodelovanje, da ljudstvo, oziroma industrije v tem okrožju prično delovati na tem, da izposluje vladno pomoč v tem oziru s tem, da se z delom prične. Lokalne industrije lahko veliko pripomorejo k temu, da

se dobi vojna naročila za to okrožje, kar bo v korist vsemu prebivalstvu in vojnemu prizadevanju dežele.

Več drugih članov Councila se je izrazilo, da obstoja možnost razširjenja vojne industrije na severne predel dežele, ali ljudstvo in posebne industrije v teh krajih bodo morale nuditi vsestransko sodelovanje.

872 KANADSKIH VOJAKOV POGREŠANIH PRI DIEPPE

Zadnja poročila iz Ottawe se glase, da je štavilo padlih, ranjenih in pogrešanih kanadskih vojakov, ki so se udeležili napada na Dieppe, naraslo na 872. Od teh je 169 mrtvih, 121 pogrešanih, 561 ranjenih, 13 se ne vsteti in osem lažje bolnih ali ranjenih.

SEDEM MRTVIH PRI GRAJENJU VODNEGA TANKA

Pri tovarnah za vojaške zaloge ob Lake Ontario se je pripetila nesreča, ko so delavci postavljali v notranjstvi na novo grajenega vodnega tanka Zasilni odel na katerem so dvigali tank, so je nenadoma podrl in je pri tem izgubilo življenje šest delavcev. Sedmi delavec je kmalu za tem umrl za posledicami v bolnišnici. En sam delavec iz te skupine je ostal živ.

RUSI DOBIVAJO KANADSKO MOKO

Poročilo iz Ottawe je pred kratkim omenjalo, da se je poslalo v Rusijo velike zaloge pšenične moke in podzveti so, že koraki za nadaljne pogodbe, potom katerih bodo poslani Rusiji še večje količine moke in drugega materiala, ki ga more nuditi Kanada.

Lansko leto je bilo poslano žito in moka iz Kanade v Rusijo preko Anglije in letošnje pošiljke bodo najbrž došle v ruska pristanišča istim potom.

Kanada je za pošiljanje žita in moke napravila dogovor z Anglijo in smatra se, da te pošiljke reprezentirajo kanadski prispevek k živilskim zalogam Rusije. Kanadska vlada je oskrbela potrebne kredite, da se je zaloge mogle nemudoma odposlati. Vlada ima pod svojo kontrolo velike zaloge žita, od katerih bo mogoče določiti nadaljne pošiljke, ko bo to za pet potrebno.

PRIDELKI V ONTARIO LEPO POSPRAVLJENI

Iz Toronta poročajo, da se letošnji bogati pridelek v provinci Ontario ne bo uničil na polju, pač pa bo obogatil Kanado in zavemiške n. azode s tako potrebnim živežem. Veliko zaslug pri tem imajo prsto-voljni delavci, ki so se odzvali pozivu vlade in drugih javnih organizacij, ter pohiteli na farme, da pomagajo pospraviti obilni pridelek. Vlnadni experiment v tem oziru se je popolnoma pospečil in se bo pomnil prihodnje leto, ko se

prideluje, da bo pomanjkanje delavcev celo občutnejše, kot je bilo letos.

Ontario Farm Service Force organizacija je skušala dobiti 40.000 delavcev za pomoč farmerjem, a število dobljenih delavcev je bilo večje in sicer je na f. rme pobitelo ljudstvo iz vseh slojev in posebno se je še dobro v tem odrezala mladina. Starost delavcev in delavk, ki so šli na farme pomagat je od 10. do 72. let.

SPLOŠNA REGISTRACIJA ŽENSK

Kanadska vlada je odredila, da se morajo v dobi od 14. do 19. septembra registrirati vse ženske, ki so bile rojene v dobi od 1. januarja 1917 do 31. decembra 1921, tudi one, ki nimajo Unemployment Insurance karte Form 411 ali 413.

Registrirati se morejo na najbližji postaji Selective Service Office v kateremkoli mestu, na deželi pa v poštne uradu.

Registrirati se ni treba onim ženskam, ki so zaposlene v raznih zavodih, kot v bolnišnicah, ali v mabotnicah in redovnicah.

Katerakoli ženska v gori označeni starosti ni zaposlena, se mora registrirati, katera pa ima izkaznico zaposlenja UIC. 412 ali 413 naj to izkaznico prinese na registracijski urad.

JUGOSLOVANSKE RADIO ODDAJE

Opozarjamo znova na jugoslovanske radio oddaje Columbia Broadcasting System-a v New Yorku, dvakrat dnevno za Jugoslavijo ob naslednjih urah. Ob 12.30 PM na valu 19.6 ali

15.270 kilociklov — na valu 25.3 ali 11.830 kilociklov.

Ob 3.30 PM na valu 19.6 ali 15.270 kilociklov — na valu 31.3 ali 9.590 kilociklov.

Govornik je ameriški Jugoslovanc Vaso Trivanovič. Dvakrat tedensko, v torek in četrtek ob 3.30 popoldne se oddaja vrši v slovenščini.

Cenjene slišateljice prosimo, da javijo svoje vtise in želje Mr. Trivanoviču, care of Columbia Broadcasting System.

Pripominjamo, da so te oddaje dobrovoljni prispevek CBS vojnemu naporu Amerike in Združenih narodov, in da družba za te oddaje ne prejema nikake subvencije od katerikoli vlade.

AMERIŠKI RADIO O JUGOSLOVANIH

(JIC.) — Associated Press je javila dne 31. avgusta iz Londona:

„Reuter b. rozjavlja danes iz Stockholma, da so nemške čete severno od reke Save ujele 983 jugoslovanskih gerilecev, ter da so jih več od 100 na mestu postrelile.“

Trans-radio je javil dne 31. avgusta iz Stockholma:

„Danes je bilo ustreljenih 100 Jugoslovancov, ki so se nahajali med 983 domoljubi, ki so bili njeti od sovražnika ob priliki ofenzivnih operacij osi.“

John P. Vanedrook je izjavil dne 31. avgusta: „Vojno sodišče naci-fašistov v Jugoslaviji je obsodilo 26 ljudi, ki so bili osumljeni komunistična — kar ni težko, ker nazivajo komunistom vsakogar, ki se upira fašističnemu novemu redu — od katerih je bila petorica obsojena na smrt, vsi drugi pa na večletno ječo.“

Slovenci v Kanadi

KANADČANI ZA VOJNE ŽETVE

Veliko zanimanje vlada med Slovenci za „Glas Naroda“, kajti v njem čitamo novice iz raznih krajev, pa tudi dopise, so nam vedno za razvedrilo. Jaz vsakokrat prečitam vse, večih pa še dvakrat, da bolj razumem, kaj bi pomenili razni odstavki.

Tu pri nas v Timminsu je bilo tudi klesleno pri vstanovitvi odseka „Krka“, katerega glavni urad je Vzajemna Podporna Zveza „Bled“ v Kirkland Lake, da se dopisi za odsek Krka vedno dajejo v „Glas Naroda“. Ob tej priliki mi je dana prilika, da napišem par besed o seji, katero ima vsaki mesec enkrat naš odsek. Na tej seji se je tudi razpravljalo o prošnji za pomoč Rusiji. Tej prošnji pa se ni moglo ugoditi drugače, kot da je prišlo do glasovanja. Devet nas je glasovalo, da se pošlje tam ena oseba za dokaz, da tudi mi z njimi delujemo in darujemo vsoto od \$1. do \$5 ali več, samo da dokažemo, da delujemo v slogi. Drugi skupini je bilo dano, da glasuje proti, če hoče, in res vstalo jih je deset, da to je samo podporno društvo in popolnoma nič drugega. Sreč me je zabolelo, ko sem videla, da stoji štiri osebe, to je ves glavni urad za njim še drugih šest ostalih. Takoj sem se spomnila vrle primorske Slovenke, ki je rekla: „Ali se ne bi dobile osebe, da odbijejo še to malo vsotico?“ O, da, pri nas so možja, ki se znajo javno pokazati, da so proti vsaki pomoči, čeravno je nasa naloga, da pomagamo Rusiji in kupujemo War bonde.

Ko sem čitala v Narodu, da je rekel preds. Roosevelt, ako pade ruski vojak, pade naš vojak, tega smo vsi v popolni zavesti, ali samo da ne bi bilo treba dati dolarjev. Res je veliko pritoževanje radi draginje, velikih davkov, malih plač itd. Toda pomislimo, kaj se dela v Evropi. Čitamo, da tam se ne vpraša, ali si kupil posestvo, ali si ga podedoval, samo pojdi in glej, da se več ne vrneš. Ako se pa upira, imajo pa še strojne puške pripravljene, da uredijo z njim. Vprašajmo naša moža, ako so čitali, pa povedo: „Propaganda!“

Tako je dana vsaka pomoč in zopet brez pomisleka nadaljuje svoje življenje, ne glede na to, kako bežijo podjarmljeni narodi pred vojnim strojem. Jaz mislim, da je srečen, kdor odnese golo življenje in te kosti tavajo po gorah, želodec se jim stiska lakote, oči žalostno obračajo do nas in prosijo: Pomagajte nam, rešite nas! Mi pa, ali res nimamo ne srca ne razuma, da, ako se združimo,

pomagamo? Praj bo konec vojne, manj bo padlo naših rodoljubov.

Naj še omenim, da je nekaj naših članov že v armadi, med njimi tudi moj brat, star 37 let in piše nazaj k nam, da ga ni ne dneva, ne noči, da ne bi bile njegove misli tu ali v Evropi, zato še komaj čaka, kdaj se spopadejo s sovražnikom, pa naj bo na kateremkoli bojnem polju. Tako piše on in pišejo mnogi in mnogi drugi. So pripravljani darovati svoje življenje za nas, mi pa stiskamo tiste umazane dolarje krčevito v rokah. Kje so besede naših prejšnjih trpinov, ki med drugim pravijo: „Odpri srce, odpri roke — otiraj bratove solza!“

Za pomoč Rusiji se je nabralo do danes okrog \$1.000. Imeni n. mogoče staviti v dopis, prevzame v listu preveč prostora. Med drugimi sta darovala tudi dva odseka Hrvatske Bratske Zajednice, čeravno je tudi samo podporno društvo.

Anna Starich, Timmins, Ont., Can.

Note

PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cretal 600)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
STYLIA-POLKA
TAM NA VRINI GREDI
MAHIBOR WALTZ
SPRAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PROGLJAJ
BARIČKA
MILADI KAPETANE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE BI MLATA
Po 25c komad

Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 15th St., New York

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

POŠTNOŠTVA

KANADSKI FARMER POROČA

Ko vam pošiljam naročnino, vam hočem tudi nekoliko sporočiti nekaj iz tega kraja, četudi ni mnogo novic, kakor da so kompanije poklicale nazaj na delo stare delavce, ker so mlade pobrali v vojake.

Letina je dobra, ker ni bilo suše in bo posebno sena dovolj, pa tudi vse drugo dobro kaže. Dne 27. in 28. avgusta pa smo že imeli precej hudo slano, ki pa ni napravila posebne škode, samo po vrtovih je posmodila ovtlice. 30. avgusta pa je po visokih gorah zapadel sneg.

Drugoga novoga ni. Sedaj pa pozdravljam vse skupaj in vam želim dober napredek.

Andro Mrak, Hillcrest, Alta., Can.

NAJNOVEJŠI BOMBNIKI

Slika kaže najnovjšo vrsto bombnikov, ki jih grade v Kanadi. Ti bombniki so strmoglavci, ki zelo naglo letajo.

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno pošteno življenje posameznih živali, živeli na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar nam Roosevelt še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je sedanjče izšlo v eni sami knjigi, ki jo pri vsem svojem skrobnem prisaša POPOLNI POPIS ŽIVLENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z velikim bral. lovec, ker vsega in popisa vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so poplanske živali, ki mu polju koristijo ali škodujejo ter slednje; in, ker so v knjigi našete vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljnega popisa in priporočila vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti celo stran, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opbuje vse, ptice, ribe, kače in živali, ki so raznovrstne na suhem kot v vodi doma. — Vsega je v močno zabavno s stališči čitatelj.

POŠILJTE, TO KNJIGO LAHKO DOBYTE ŠEDAS ZA CENO:
Sedaj \$3.50

Naročilo pošiljate pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 W. 15th STREET, NEW YORK.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 15th Street
New York, N. Y.

Rojake prosimo, k b pošiljejo za naročnino, da se pošiljujejo — UNITED STATES POSTAL MONEY ORDER ako je vam to priročno

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdajnih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

84

Nihče ne bo vedel, kako stoji z njim. Kdo ve, ko liko takih slučajev se je že pripetilo, a ljudje niso obupavali. Pomagali so si toliko časa, dokler ni prišla stalna rešitev. Le boječi ljudje, ki si ne znajo pomagati iz hipne zadrege, čakajo, s prekrizanimi rokami, da jih uniči taka majhna nepravilnost.

Vzravnaval se je Fricce, si navihal brke, in udaril s peto ob peto, da so glasno zazvenele ostruge. Stopil je tja do starikevega, umazanega moža, ki je barantal s starinami v skruti, mračni ulici. Bal se je, da bi ga kdo ne videl. Gledal je po ulici gor, po ulici dol, preden je stopil v temno, tesno sobo.

Starec z naočniki na krivem nosu, se je globoko poklonil prišlecem. Mel si je roke in takoj ob vstopu vprašal: "Koliko si želi vaše blagorodje?"

Krivonosni starec je bil vaju takih obiskov, zato je dobro vedel, da si ne želi tudi to blagorodja, ničesar drugega nego denarja.

"Koliko si želi vaše blagorodje?" je hitel umazani stari nar in se klanjal pred Fricceton. "Ali izvoli sestri vaše blagorodje?"

Ponudil mu je stol, ki ga je obrisal s pisano žepno ruto. Fricce ni vedel, koliko naj hoče.

"Ali rabimo mnogo?" je blebetal stari. "E — da, dal to so križi. Pridejo razmere, okolnosti — pa je treba. Vem, vem. A jaz rad pomagam. Človek je človeku brat. O, sveti Jeruzalem, vsi smo trpini! Koliko torej, vaše blagorodja — tristo, štiristo, petsto —"

"Petsto," je rekel kratko Fricce.

"Prav! Pa petsto, saj to ni mnogo. No, dobro, dobro! Petsto — petsto..."

Stari je brskal po predalu privlekel ven papir in nekaj pisal nanj.

"Petsto — petsto! Dobro, dobro. Drugo že vsa uredi mo, vaše blagorodje, da bo prav na obe strani. Vse tako, kakor je navada pri meni. Kaj ne, vaše blagorodje?" je govoril in pisal po papirju.

Tesno mu je bilo in mučno, kakor da je legla nanj vsa ta umazanost.

"Tako, tako! Zdaj smo gotovi. Samo vaše blagorodje naj izvoli to-ko podpisati, prosim."

Z desnico mu je ponudil pero, z levico je kazal na tistem papirju mesto, kamor naj podpiše svoje ime.

Fricce je vzel pero in se podpisal.

"Hvala, hvala!" Stari krivokljun je vzel papir v roke, ga dvignil prav tik nosu in bral počasi, zlog za zlogom. "Fricce Zavišček, nadporočnik."

"Hvala, vaše blagorodja."

Potem je starec zganil papir, skrbno potegnil po njem s suho dlanjo in ga spravil v predal. Stopil je do omarice v kotu in prinesel iz nje kup bankovcev. Ko jih je nesel do mize, se mu je tresla roka.

Potlej je začel šteti: "petdeset — sto, petdeset dvesto — petdeset, tristo — petdeset štiristo — petdeset petsto. Tako prosim. Vaše blagorodje naj prešteje še enkrat, da ne bo pomote."

Fricce vzame bankovce in šteje.

Pogleda starca in mu reče:

"Tu je samo štiristo petdeset goldinarjev. Rekla sva pa petsto."

Stari si je mel roke in se globoko priklanjal.

"Da, da! Vaše blagorodje je prej reklo, da naj bo vse tako, kakor je pri meni navada. In petsto smo zapisali tjakaj, a tu smo jih odšteli štiristopetdeset. No, človek mora tudi nekaj zaslužiti — malenkost za uslugo, vašo blagorodje."

Fricce ni mogel gledati lokavih njegovih oči. Spravil je denar v notranji žep in hotel oditi.

"Kaj ne, vaše blagorodje, tako-le za pol leta se zopet oglasi? Toda, prosim, ne tam skozi ta vrata na ulico. — Sveti Jeruzalem, tam so ljudje. Tukaj prosim — tukaj zadaj, potem pa na dvorišče in skozi glavna hišna vrata."

Globoko se je priklanjal umazani odruh, ko je odpiral Friccetu skrivna vrata v zadnji steni. Fricce se ni ozrl nanj ni rekel nobene besede. Ko je stopil ven na ulico, je držal sabljo v roki, da ni udarila ob tlak. Z roko je potegnil po čelu; oddahnil se je.

Še vedno se je priklanjal stari; mel si je roke in ves obraz se mu je smejal.

"O, sveti Jeruzalem," je govoril predse, "pa smo spet napravili majhno kupčijo. Dober dan, lep dan — o, sveti Jeruzalem..."

Fricce je čutil denar v žepu in obšlo ga je veselo čustvo. Za nekaj mesecev je bilo zdaj zopet nekaj zaloge, potem se pa še kako preukrene, da se iznebi umazanega dedca in se otne za zmeraj takih neprijetnosti. Zvedel je bilo zopet veselo. Fricce je igral in imel srečo. V družbi so imeli nocoj tujega tovariša. Bil je inžarski oficir, ki je prišel pogledat z Ogrskega Zagreb. Sin bogate magnatske rodbine je imel denarja kot peska. A nocoj ni imel sreče v igri, izgubljal je zaporedoma, ves danar se je iztekal k Friccetu. To pa ni motilo dobrega volje ogrskega oficirja. Naročal je drage pijače v dolgih steklenicah, a Fricce je spravil denar, imel je dobro zetek. Priigral je toliko, da bi judu takoj lahko vrnil dolg. A tega ni bilo treba še zdaj. Pa je tudi boljše zanj, če ima vedno nekaj denarja v zalogi.

Ogrski oficir je odšel s praznim žepom in je obljubil, da se vrne s polnim. Igralska strast mu je zbudila željo, po izgubljenem denarju.

Tudi Fricce je težko čakal tovarišavega prihoda. Še nikoli ni imel toliko sreče.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

ZAPISNIK

seje Jugoslovanskega Pomožnega Odbora, slov. sekcija, katere se je vršila dne 8. avgusta 1942 v prostorih SNPJ v Chicagu.

(Nadaljevanje.)

Nato poda obsirno poročilo direktor publicitete, zakaj delovanje pomožne akcije smatra za počasno. Vzrok temu je tudi akcija slovenskih župnij, katero propagira slovenski duhovnik Ambrožič. To nam kaže, da mi Slovenci v Ameriki nimamo enotne pomožne akcije, kar je menda glavni vzrok, da naša slovenska sekcija JPO ne kaže pričakovanega uspeha. Njegovo mnenje je, če se bo to še nadaljevalo, potem ne bomo mogli pokazati uspehov v bodoče. Z dvema pomožnima akcijama je naš slovenski narod v Ameriki razdeljen na dva tabora, zakar imajo ljudje dober vzrok, da ne prispevajo tako, kot bi mogli.

Poročilo se sprejme. Zastopnica Marie Prislant poroča o zanimanju Slovenske Ženske Zveze, ki se po svojih podružnicah udeležuje pri posameznih lokalnih odborih, a poleg tega še aktivna glavna tajnica Josephine Erjavce vedno apelira v mesečniku Zarj za denarne prispevke. Poroča da so ti prispevki dosegli že vsoto \$1.000. Na zadnji seji glavnega odbora pa so odobrile še nadaljnjih \$200 v pomoč nesrečnih in gladnih rojakov v stari domovini. Glavnemu blagajniku izveči ček za \$120, kar navzoči vzamejo z veseljem in odobravanjem na znanje.

Glavni tajnik čita pismo mesečnika Collier's od Carnegie Endowment for International Peace in od državnega tajništva v Washingtonu. Glavni predsednik omenja, da je dobil odgovor iz Washingtona na telegram, s katerim smo na poročilo Adamiča ponovno posredovali v prid primorskih Slovencev. Vsi odgovori so povoljni.

Predsednik čita resignaciji Etibina Kristana in Ivana Moleka, ki navajata vzroka, zakaj podajata resignaciji. Odbor je razmotril o podanih resignacijah ter prišel do zaključka, da ne sprejme istih, ampak jih bo predložil na seji širšega in ožjega odbora, kjer bo podano poročilo političnega udeleževanja JPO slov. sekcija.

Zastopnica Marie Prislant prečita sledeče:

Iz zapisnika seje glavnega odbora Slov. Ženske Zveze dne 30. julija 1942:

"Glavna predsednica poroča o sestankih JPO slov. sekcija, katerih se je udeležila in kjer se je razpravljalo tudi o politični akciji v prid naše rodne domovine Slovenije.

"Pri širši razpravi je bilo sklenjeno, da se iz razloga, ker je p otična akcija skoro popolnoma v zastoju, apelira na JPO, slov. sekcija, da še to le-

to s kliče slovenski narodni kongres, ki bi zedinil vse stranke v eno močno narodno skupino, razjasnil pojme in določil, smernice za res učinkovito akcijo ameriških Slovencev v prilogi združeni Sloveniji po vojni. Obznanjen naj bi kongres z ogorčenim protestom obvestil ameriško, angleško in rusko vlado o razsajanju podivjanih Nemcev in Italijanov po slovenski zemlji."

Sklep glavnega odbora Slov. Ženske Zveze se vzame na znanje ter se ga zanese na skupno sejo širšega in ožjega odbora, ki naj določi datum in pripravi vse potrebno za Slovenski narodni kongres v Ameriki.

V informaciji odbora prečita predsednik poročilo v angleški sekciji Zajdnicarja, ki opisuje situacijo v Washingtonu pri zamejni jugoslovanski vladi. Isto tako se prečita poročilo iz uradnega glasila Srbskega narodnega zaveza, ki opisuje sorazmerje Srbov na priam Slovencev in Hrvatov. Obe poročili se vzameta na znanje.

Prečitano je pismo ministra Svoja, ki apelira na pomožni odbor, da bi nakazal nekaj denarja v pomoč rojakom v domovini, katerega prejema skupina Slovencev v Ljubljani pod imenom "Narodno vodstvo". Po njegovem poročilu ljudstvo v Ljubljani strada. Odbor vzame pismo v razmotrivanje ter si stavi vprašanje, kdo so ti Slovenci, ki tvorijo "narodno vodstvo" v Ljubljani, kajti v Sloveniji obstaja tudi osvobodilna fronta, ki vodi prave boje za osvoboditev Slovencev. Pomožnemu odboru ni bilo tudi pojasnjeno, kako se more poslati denar v Slovenijo ampak se v pismu samo trdi, da bo denar prišel v domovino. Zato tudi odbor ne more skleniti ničesar za kar bi moral podati jasno sliko vsem tistim, ki so darovali v sklad pomožne akcije. Vpraša se pa ministra Svoja, naj piše ministru Kreku, ki d obiva poročila iz domovine, da naj nam pojasni vso situacijo v detaljih. Sprejeto.

Skleno se, da se seja širšega in ožjega odbora politične akcije JPO slov. sekcija vrši dne 12. septembra 1942 v Chicagu. Po naročilu, katerega je dal odbor glavnemu p redsedniku, on skliče ta sestanek in določi p roster.

Stavljen, podpiran in sprejet je p redlog, potem ko je bil prečitan dopis rojaka Andreja Spolarja, da se apelira na vse glavne obore organizacij, ki so vključene pri JPO slov. sekcija, da na svojih sejah sprejmejo resolucije, v katerih naj apelirajo na društvene tajnike da bi pričeli pobirati prostovoljne prispevke v sklad JPO slov. sekcije.

Končno se zopet govori o možnem pošiljanju denarja v domovino. Izraženo je mnenje, da bi se lahko spremenil naš sklep, ako bi se moglo poslati denar slovenskim četnikom ali osvobodilni fronti, ki bi poslali denar rabili sami ali pa z denarjem pomagali našim ljudem, katere so četniki osvobodili. Proti takemu pošiljanju bi naši ljudje v Ameriki ne u govarjali.

Zaključek seje ob 4.30 popoldne.

Vincent Caimkar, preds. Jože Zalar, tajnik. J. N. Rogelj, zapisnikar.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Poedline države.

Cena knjižice je samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York

NOVA IZDAJA Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

- NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI**
 - Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.
 - Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.
 - Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.
 - ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.
 - NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.
- VSEBINA ATLASA**
 - Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekem vojne in po vojni.
 - Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angleško otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sijta, Lebanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zpadna Indija.

S E D A J

40 centov

PO POŠTI
V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzora

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nesprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globokoceanov in jezer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

DAROVE ZA JUGOSLOVANSKO POMOŽNO AKCIJO — Slovenska Sekcija

- Zadnji mesec smo prejeli darove za naše rezeve v domovini od sledečih naših naročnikov:
- Mrs. Mary Žitko, East Worcester \$2.00.
- Mr. Joe Kritz, Cassidy, B. C. \$3.00.
- Mrs. Mary Omeje, Valley, Wash. \$15.000.
- Mrs. Theresa Pogatchnik, Buffalo, N. Y. \$3.00.
- Mrs. Mary Mohar, Portville, N. Y. \$3.00.
- Mr. Martin Kuznik, Sebastopol, Cal. \$5.00.
- Mr. in Mrs. Kaluža, Rixford, Pa. \$3.00.

ŽENO IŠČEM!

V svrhu ženitve, ako katero veseli, naj se oglasi, ali brez otrok, ker jih nimam sam, v starosti od 50—60 let.

Jaz sem vdovec, star že nad 60 let. Naj bo dobrega, usmiljenega srca, ker potem bova lahko živela oba. — Imam tudi v Wisconsinu svoj dom. Na denar se ne oziram, samo na njeno srce se oziram, če ga pa kaj ima, je pa še boljše za oba.

In tudi želim, da je njena zunanost "šikovna" in prijazna. Jaz sem cabinet maker; delam vsak dan, potrebujem pa gospodinjstvo. Katero dom veselje, se lahko zgleda na naslov: — Star pečlar 3640, c of Glas Naroda, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. (2x)

Denar je bil nakazan dne 2. t. m. na Jugoslav Relief Committee of America, Slovene Section, 1840 West 22nd Place, Chicago, Ill.

Molitveniki

- v krasni vezavi importirane iz starega kraja...
- Slovenski molitveniki:**
 - NEBESA NAŠ DOM—(št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani Cena 75c
 - KVIŠKU SRCE—(št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani v belem celolidu Cena 75 centov
 - KVIŠKU SRCE—št. 415 2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani Cena 75 centov
 - RAJSKI GLASOVI—(št. 468) 2 1/2 x 4 1/2 inčev—255 strani vsestvi Sv. Križev Pot Cena \$1.50
 - RAJSKI GLASOVI—št. 415) 2 1/2 x 4 inčev—235 strani vsestvi Sv. Križev Pot Cena \$1.50
 - NEBESA NAŠ DOM—(št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 inčev Cena 75c
 - SKRBI ZA DUŠO (št. 416) 3 x 4 1/2 inčev—512 strani Cena \$1.75
 - Angleški molitveniki:**
 - (ZA MLADINO)
 - KEY OF HEAVEN fino vezano 35 v majni vezavi 75
 - CATHOLIC POCKET MANUAL v fino umje vezano.....1-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.